

PREDSTAVLJANJE POSTROJBI I OSVRT NA NJIHOV RATNI PUT

1) MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Provedbom demokratskih izbora 1990. godine započelo je stvaranje nove samostalne i suverene Republike Hrvatske.

Jugoslavenske vlasti prije toga razoružale su hrvatsku teritorijalnu obranu te su sustavno širile protuhrvatsku jugoslavensku i velikosrpsku propagandu.

Bivša tuv. JNA otvoreno pomaže oružanu pobunu dijela srpskog stanovništva te dijela policijskih službenika srpske nacionalnosti i stvaranje paravojskih srpskih postrojbi na teritoriju RH. S vremenom aktivnosti JNA prerastaju u otvorenu agresiju na suverenu RH.

Na području bivše općine Đurđevac od kraja 1990. godine, bivša Policijska stanica Đurđevac, provodi mjere pojačanog šticećenja važnih gospodarskih i drugih objekata, s naglaskom na šticećenje objekata CPS-a Molve te plinskih stanica na prostoru Podravine.

U travnju 1991. godine PP Đurđevac upućuje više od 100 pripadnika aktivnog sastava na vojnu obuku u Vinicu kod Varaždina. Krajem travnja ova postrojba premještena je u Erdut sa zadaćom šticećenja granice RH na Dunavu. Dana 2. svibnja 1991. godine postrojba je borbeno angažirana na uspostavi ustavno pravnog poretka u Borovu Selu. Preustroj ove postrojbe izvršen je tijekom svibnja mjeseca, a pripadnici postrojbe razmješteni su u gardijske brigade.

Tijekom lipnja 1991. godine u Đurđevcu je formiran Pričuvni policijski bataljun, koji je tijekom ljeta predan pod zapovjedništvo Ureda za obranu Đurđevac. Pogoršanjem sigurnosne situacije i širenjem pobune i agresije na RH, policijska postaja Đurđevac upućuje značajnu ispomoć u ljudstvu i tehnici u zapovjednom kadru na ratnom zahvaćena područja u Pakracu, Daruvaru, Grubišnom Polju, Hrvatskoj Kostajnici i drugdje.

Tijekom rujna 1991. godine PP Đurđevac samostalno ili u suradnji s pripadnicima štaba T.O. Đurđevac oslobađa svih šest graničnih vojnih karaula bivše JNA na našem području. Kasnije, pripadnici policije s našeg područja, kao pojedinci ili u sastavu postrojbi, sudjeluju i u drugim operativnim akcijama gdje su dali značajan doprinos konačnom oslobađanju RH.

S područja bivše općine Đurđevac u obrani RH sudjelovalo je 136 aktivnih policajaca i 275 pričuvnih policajaca. Smrtno su stradala 4 pričuvna policajca i 4 aktivna policajca.

Teže ili lakše ranjeno ili ozlijeđeno je 11 aktivnih i 7 pričuvnih policajaca.

2) TREĆA BOJNA 105 BRIGADE HV

- Đurđevačka treća bojna osnovana je 01.08.1991 godine, a djeluje u sastavu 105 brigade zbornog područja Bjelovar.
- Bojna se popunjava ljudstvom s područja bivše općine Đurđevac.
- U početnim djelovanjima bojnu sačinjavaju većinom dragovoljci koji su raspoređeni u 3 (tri) interventna voda sa sjedištima u Pitomači, Đurđevcu i Virju te LMB 120 mm (Laka minobacačka bitnica).
- U narednom periodu, stjecanjem logističkih uvjeta (oprema i naoružanje) bojna je u potpunosti formacijski popunjena tako da ima:
 - Zapovjedništvo
 - 3 (tri) satnije
 - Logistiku

- Sanitet
- Vod VP (vojne policije)
- Minobacačku bitnicu

U tim trenucima postrojba broji više od 500 branitelja

RATNI PUT

- Bojna svoja borbena djelovanja počinje oslobađanjem karaula na našem području te na Bilogori (selo Peratovica) te u zapadnoj slavoniji (Uljanik-Kozarice-Bair-Trokut).
- Padom Vukovara bojna dobiva zapovijed i odlazi u istočnu Slavoniju (Privlaka-Komletinci).
- Po završetku ratnih djelovanja u istočnoj Slavoniji postrojba se jednim dijelom demobilizira, a od ostatka ljudstva formira se taktička grupa 105 brigade.
- Taktička grupa borbeno djeluje na području istočne Posavine
- Po povratku iz istočne Posavine bojna je u cijelosti demobilizirana, a najveći dio ljudstva 3/105 popunjava 81 samostalnu gardijsku bojnu sa sjedištem u Virovitici, dok dio popunjava gardijske brigade s kojima djeluje na svim ratištima do konačnog oslobođenja Republike Hrvatske.
- Dio branitelja s našeg područja od samog početka agresije na RH dragovoljno se priključuje gardijskim brigadama kao i drugim postrojbama u RH.

Kroz 3/105 prošlo je preko 1600 branitelja, od toga je 13 poginulih i 33 ranjenih, dok je u ostalim postrojbama bilo 13 poginulih.

3) URED ZA OBRANU

Odlukom Vlade RH zbog situacije u državi osnivaju se KRIZNI STOŽERI koji čine Predsjednik Općine, Predsjednik Izvršnog vijeća i ostali članovi važnih lokalnih organa i ustanova.

Ukida se Općinski sekretarijat za Teritorijalnu obranu te Općinski Sekretarijat obrane.

Većina djelatnika prelazi u postrojbe HV-a ili MORH – Ured za obranu Đurđevac.

Centar motrenja i obavještanja nastavlja se radom te oglašava zračne uzbune a djelatnici Ureda za Obranu vrše mobilizaciju Materijalnih sredstava i ljudstva za potreba stvorenih oružanih formacija i HV i MUP-a te popunu istih postrojbi.

Zbog brige o žrtvama ranjavanja i pogibanja u ratnim sukobima ustrojava se Odjel za skrb o hrvatskim braniteljima koji uz HVIDRU vode institucionalni trajnu brigu o stradalima, roditeljima i djeci Hrvatskih branitelja te obilježavanju važnih datuma iz Domovinskog rata.

O postrojbi PZO Đurđevac

Postrojba je osnovana 14.10.1991. godine u okviru Policijske stanice Đurđevac sa jednim vodom protuzračne obrane radi zaštite vitalnih objekata na području Općine Đurđevac. Zadatak voda protuzračne obrane je bila izričito zaštita objekata INA – NAFTAPLINA a posebice objekata CPS MOLVE 1,2,3, plinske stanice MOLVE- ISTOK, Plinske stanice Kalinovac, Plinske stanice Stari Gradac te ostalih manjih plinskih stanica.

Policijskom vodu PZO pripaja se vod protuzračne obrane 61 Lakoartiljerijski divizion PZO Koprivnica, a 31.10.1991. po zapovjedi Zapovjednika Zbornog područja Bjelovar Miroslava Jerzečića formirana je 58. Samostalna laka artiljerijska baterija PZO Đurđevac koja je imala zadatke šire zaštite vitalnih privrednih objekata INE i JANAF-a.

Tijekom siječnja pa do svibnja 1992. vod protuzračne obrane odlazi na zadatak zaštite 117. brigade Koprivnica na zapadno slavonsko ratište (Bair, Popovac, Brezovac, Subocka) gdje se smjenski izmjenjuje sa vodom 61 Lakoartiljerijski divizion PZO Koprivnica.

Postrojba na zapadno slavonskom ratištu gubitaka u ljudstvu nije imala.

Proizvodnja na objektima INA Naftaplina odvijala se stalano iako je bilo 106 zračnih uzbuna i učestalo prisustvo neprijateljskog zrakoplovstva u zračnom prostoru. Objekti su proizvodili 60 % plina i 80 % gazolina RH.

Postrojba je bila potpuno logistički oslonjena na INU Naftaplin Đurđevac na čelu sa Mirkom Lukićem i suradnicima koja je osiguravala hranu, gorivo, sredstva veze i ostalu logističku podršku.

Zapovjednik 58. Samostalne lake artiljerijske baterije PZO Đurđevac od osnivanja je satnik Stanko Gregurek, a u listopadu 1992. godine zapovjedanje baterijom preuzima satnik Marijan Matočec.

Načelnik protuzračne obrane pukovnik Jordan Atanasoski i general Darko Rukavina su značajno doprinjeli ustroju i efikasnosti postojbe protuzračne obrane Đurđevac koja je sve povjerene zadatke izvršila besprjekorno.

Tijekom 1993. godine postrojba mijenja naziv u 465 Samostalnu topničku raketnu bitnicu PZO Đurđevac Domobrasku sa istim zadatkom ali sa novim sredstvima (40/1 mm, igle, strele), sa tri topnička i jednim raketnim vodom PZO. Bitnicom zapovjeda satnik Marijan Matočec do 26.03.1994. do kada je postrojba demobilizirana.

Postrojba je svoju zaštitu objekata INA Naftaplin vršila do dana demobilizacije do 26.03.1994. Kroz postrojbu je od dana osnivanja do demobilizacije prošlo 296 pripradnika.

Danas su vojnici, dočasnici i časnici ponikli u postrojbi PZO ĐURĐEVAC djelatnici na značajnim dužnostima u MUP-u i postrojbama HV-e.